

Pepe Escobar: Islámský stát Afghánistán se vrací s velkou pompou

- CZ24 News | 20. srpna 2021

Počkej, až válka skončí

a my oba budeme o něco starší

Neznámý vojína

Snídaně, kde se čtou zprávy

Televizní děti nakrmené

Nenarozené živé, živé, mrtvé

Kulka zasáhne hlavu helmy

A je po všem

Pro neznámého vojína

The Doors, "Neznámý vojín"

[Saigonský okamžik](#) nakonec nastal rychleji, než jakýkoli západní "expert" očekával. Tohle se zapíše do análů: čtyři zběsilé dny, které završily nejúžasnější partyzánskou bleskovou válku poslední doby. V afghánském stylu: spousta přesvědčování, spousta kmenových dohod, žádné kolony tanků, minimální ztráty krve.

Dvanáctého srpna se odehrálo téměř současné dobytí Ghazní, Kandaháru a Herátu. 13. srpna se Taliban nacházel pouhých 50 kilometrů od Kábulu. Dne 14. srpna začalo obléhání Maidan Šahr, brány do Kábulu.

Ismail Chán, legendární starší lev z Herátu, uzavřel dohodu o imunitě a byl vyslán Tálibánem jako špičkový posel do Kábulu: Prezident Ašraf Ghaní by měl odstoupit, jinak...

Ještě v sobotu Tálibán obsadil Džalálábád - a izoloval Kábul od východu až k afghánsko-pákistánské hranici v Torkhamu, bráně do Chajbarského průsmyku. V sobotu večer maršál Dostum prchal se skupinou vojáků do Uzbekistánu přes most přátelství v Termezu; dovnitř jich bylo vpuštěno jen několik. Tálibán řádně obsadil Dostumův palác ve stylu Tonyho Montany.

Brzy ráno 15. srpna zbývalo kábulské správě už jen údolí Pandžšír - vysoko v horách, přirozeně chráněná pevnost - a roztroušení Hazárové: v těch krásných středních končinách kromě Bamijánu nic není.

Přesně před 20 lety jsem se v Bazaraku připravoval na [rozhovor](#) s velitelem Masúdem, lvem z Pandžšíru, který připravoval protiofenzívu proti Talibanu. Historie se opakuje, ale s určitým zvratem. Tentokrát jsem dostal vizuální důkaz, že Tálibán - podle klasické partyzánské příručky spících buněk - už v Pandžšíru je.

A v neděli dopoledne se pak celému světu naskytla úžasná vizuální rekonstrukce okamžiku ze Saigonu: vrtulník Chinook se vznášel nad střechou amerického velvyslanectví v Kábulu.

Válka skončila

Ještě v neděli mluvčí Talibanu Mohammad Naeem prohlásil: "válka skončila" a dodal, že podoba nové vlády bude brzy oznámena.

Fakta na místě jsou mnohem spleťtější. Od nedělního odpoledne probíhají horečná jednání. Tálibán byl připraven vyhlásit oficiální vyhlášení Islámského emirátu Afghánistán ve verzi 2.0 (1.0 byla v

letech 1996 až 2001). Oficiální vyhlášení mělo být provedeno uvnitř prezidentského paláce.

To, co zbylo z týmu Ghaního, však odmítlo předat moc koordinační radě, která de facto připraví přechodné období. Tálibán si přeje bezproblémový přechod: nyní je Islámským emirátem Afghánistán. Případ je uzavřen.

V pondělí přišel mluvčí Talibanu Suhail Shaheen s náznakem kompromisu. V nové vládě budou zastoupeni představitelé, kteří nejsou členy Talibanu. Měl na mysli připravovanou “přechodnou správu”, kterou budou s největší pravděpodobností spoluřídít politický vůdce Talibanu mulla Baradar a Alí Ahmad Džalálí, bývalý ministr vnitra, který byl v minulosti také zaměstnancem Hlasu Ameriky.

Bitva o Kábul se nakonec nekonala. Tisíce Talibanců se již nacházely uvnitř Kábulu – opět klasický návod na spící buňky. Většina jejich sil zůstala na předměstí. Oficiální proklamace Talibanu jim nařizovala nevstupovat do města, které mělo být dobyto bez boje, aby se zabránilo civilním obětem.

Tálibán sice postupoval ze západu, ale “postupovat” v kontextu znamenalo napojit se na spící buňky v Kábulu, které byly v té době již plně aktivní. Z taktického hlediska byl Kábul obklíčen “anakondou”, jak ji definoval jeden z velitelů Talibanu: byl sevřen ze severu, jihu a západu a po dobytí Džalálábadu odříznut od východu.

Někdy minulý týden museli vysoce postavení zpravodajci velení Talibanu pošeptat, že Američané přijdou “evakuovat”. Mohla to být pákistánská rozvědka, dokonce i turecká rozvědka, přičemž Erdogan hrál svou charakteristickou dvojí hru s NATO.

Americká záchranná kavalerie nejenže přišla pozdě, ale navíc se dostala do úzkých, protože nemohla bombardovat vlastní prostředky uvnitř Kábulu. Příšerné načasování bylo ještě umocněno tím, že vojenskou základnu Bagráh – téměř 20 let Valhalu NATO v Afghánistánu – nakonec obsadil Taliban.

To vedlo USA a NATO k tomu, že doslova prosily Tálibán, aby jim umožnil evakuovat z Kábulu vše, co bylo v dohledu – letecky, narychlo, na milost a nemilost Tálibánu. Geopolitický vývoj, který vyvolává nedůvěru.

Ghaní versus Baradar

Ghaního ukvapený útěk je jako “pohádka vyprávěná idiotem, která nic neznamená” – bez shakespearovského patosu. Jádrem celé záležitosti bylo setkání bývalého prezidenta Hamída Karzáiho a Ghaního věčného rivala Abdulláha Abdulláha, které se uskutečnilo v neděli ráno na poslední chvíli.

Podrobně diskutovali o tom, koho vyšlou vyjednávat s Tálibánem, který byl v té době nejen plně připraven na možnou bitvu o Kábul, ale před několika týdny vyhlásil svou neochvějnou červenou linii – chce konec současné vlády NATO.

Abdulláh Abdulláh v komentáři ke Ghaního útěku nešetřil slovy: “Bůh ho bude volat k odpovědnosti.” Ghaní, antropolog s doktorátem z Kolumbijské univerzity, je jedním z těch klasických případů exulantů z globálního Jihu na Západě, kteří “zapomínají” na vše, co se týká jejich původní země.

Ghaní je Paštun, který se choval jako arogantní Newyorčan. Nebo ještě hůře, jako oprávněný Paštun, protože často demonizoval Taliban, který je z drtivé většiny Paštun, nemluvě o Tádžicích, Uzbekích a Hazárech, včetně jejich kmenových starších.

Jako by se Ghaní a jeho západní tým nikdy neučili od špičkového zdroje, jakým je například zesnulý

velký norský sociální antropolog Fredrik Barth (ukázku jeho paštunských studií najdete [zde](#)).

Z geopolitického hlediska je nyní důležité, jak Tálibán napsal zcela nový scénář a ukázal zemím islámu i globálního Jihu, jak porazit seberefrenční, zdánlivě neporazitelné impérium USA/NATO.

Tálibán to dokázal díky islámské víře, nekonečné trpělivosti a síle vůle, která poháněla zhruba 78 000 bojovníků – z toho 60 000 aktivních – mnozí s minimálním vojenským výcvikem, bez podpory jakéhokoli státu – na rozdíl od Vietnamu, který měl Čínu a SSSR – bez stovek miliard dolarů od NATO, bez vycvičené armády, bez letectva a bez nejmodernější techniky.

Spoléhal se pouze na kalašnikovы, granátomety a pick-upy Toyota – než se v posledních dnech zmocnili americké techniky, včetně dronů a vrtulníků.

Vůdce Talibanu mulla Baradar byl velmi opatrný. V pondělí prohlásil: “Je příliš brzy na to, abychom řekli, jakým způsobem převezmeme vládu.” Taliban si především přeje, “aby zahraniční síly odešly dříve, než začne restrukturalizace”.

Abdul Ghani Baradar je velmi zajímavá postava. Narodil se a vyrostl v Kandaháru. Právě tam v roce 1994 začal Tálibán, který se města zmocnil téměř bez boje a poté, vybaven tanky, těžkými zbraněmi a spoustou peněz na podplácení místních velitelů, dobyl před téměř 25 lety, 27. září 1996, Kábul.

Dříve mulla Baradar bojoval v 80. letech v džihádu proti SSSR a možná – což není potvrzeno – po boku mully Omara, s nímž spoluzakládal Taliban.

Po americkém bombardování a okupaci po 11. září 2001 poslal mulla Baradar a malá skupina Talibanu tehdejšímu prezidentovi Hamídu Karzáimu návrh možné dohody, která by Talibanu umožnila uznat nový režim. Karzái jej pod tlakem Washingtonu odmítl.

Baradar byl skutečně zatčen v Pákistánu v roce 2010 a držen ve vazbě. Věřte tomu nebo ne, ale americký zásah vedl v roce 2018 k jeho osvobození. Poté se přestěhoval do Kataru. A právě tam byl jmenován šéfem politické kanceláře Tálibánu a dohlížel na loňský podpis dohody o americkém stažení.

Novým vládcem v Kábulu se stane Baradar – je však důležité poznamenat, že od roku 2016 podléhá nejvyššímu vůdci Tálibánu Haibatulláhu Achundzadovi. Právě nejvyšší vůdce – ve skutečnosti duchovní vůdce – bude vládnout nové inkarnaci Islámského státu Afghánistán.

Pozor na rolnickou partyzánskou armádu

Rozpad Afghánské národní armády (ANA) byl nevyhnutelný. Byli “vychováváni” americkým vojenským způsobem: masivní technika, masivní letecká síla, téměř nulové místní pozemní informace.

Tálibánu jde především o dohody s kmenovými stařešiny a rozšířené rodinné vazby – a o rolnický partyzánský přístup, který je obdobou komunistů ve Vietnamu. Celé roky vyčkávali, jen budovali kontakty – a tyto spící buňky.

Afghánským vojákům, kteří již několik měsíců nedostali plat, bylo zapláceno za to, že s nimi nebudou bojovat. A skutečnost, že od února 2020 na americké vojáky nezaútočili, jim vynesla velký respekt navíc: věc cti, která je v paštunském kodexu zásadní.

Je nemožné pochopit Tálibán – a především paštunský svět – bez pochopení paštunwali. Kromě pojmů čest, pohostinnost a nevyhnutelná odplata za jakékoliv provinění z něj vyplývá, že žádný

Paštun není nakloněn tomu, aby mu něco nařizovala centrální státní autorita – v tomto případě Kábul. A v žádném případě se nehodlají vzdát svých zbraní.

To je ve zkratce “tajemství” bleskurychlého bleskového útoku s minimálními ztrátami krve, které je zakomponováno do zastřešujícího geopolitického zemětřesení. Po Vietnamu je to druhý protagonista globálního Jihu, který celému světu ukazuje, jak může být impérium poraženo rolnickou partyzánskou armádou.

A to vše s rozpočtem, který nesmí přesáhnout 1,5 miliardy dolarů ročně – pochází z místních daní, zisků z vývozu opia (vnitřní distribuce není povolena) a spekulací s nemovitostmi. V rozsáhlých oblastech Afghánistánu již Taliban de facto řídil místní bezpečnost, místní soudy a dokonce i distribuci potravin.

Talibán 2021 je ve srovnání s Talibánem 2001 úplně jiné zvíře. Nejenže jsou zocelení bojem, ale měli také spoustu času na zdokonalení svých diplomatických schopností, které byly nedávno více než patrné v Dauhá a při návštěvách na vysoké úrovni v Teheránu, Moskvě a Tchien-ťinu.

Dobře vědí, že jakékoli spojení se zbytky al-Káidy, ISIS/Dáeš, ISIS-Chorasan a ETIM je kontraproduktivní – jak jim jasně řekli jejich partneři ze Šanghajské organizace pro spolupráci.

Vnitřní jednoty bude každopádně velmi těžké dosáhnout. Afghánské kmenové bludiště je skládačka, kterou je téměř nemožné rozlousknout. Talibán může reálně dosáhnout volné konfederace kmenů a etnických skupin pod vedením talibánského emíra a velmi pečlivého řízení sociálních vztahů.

První dojmy ukazují na větší vyspělost. Talibán uděluje amnestii zaměstnancům okupační armády NATO a nechce zasahovat do podnikatelských aktivit. Nebude se konat žádná kampaň pomsty. Kábul se vrací k podnikání. V hlavním městě údajně nepanuje masová hysterie: ta byla výhradní doménou angloamerických mainstreamových médií. Ruské a čínské velvyslanectví zůstávají otevřené pro obchod.

Zvláštní zástupce Kremlu pro Afghánistán Zamir Kabulov potvrdil, že situace v Kábulu je překvapivě “naprosto klidná” – i když znovu zopakoval: “Co se týče uznání [Talibanu], nespěcháme. Počkáme a budeme sledovat, jak se režim zachová.”

Nová osa zla

Tony Blinken může žvanit, že “v Afghánistánu jsme byli za jediným účelem – vypořádat se s lidmi, kteří nás napadli 11. září.

Každý seriózní analytik ví, že “nadřazeným” geopolitickým účelem bombardování a okupace Afghánistánu před téměř 20 lety bylo vybudování základního opěrného bodu Říše založen na strategickém křížení střední a jižní Asie, následně spojeného s okupací Iráku v jihozápadní Asii.

“Ztrátu” Afghánistánu je nyní třeba chápat jako změnu pozice. Zapadá do nového geopolitického uspořádání, kdy hlavním úkolem Pentagonu již není “válka proti terorismu”, ale snaha současně izolovat Rusko a všemi prostředky obtěžovat Čínu při rozšiřování Nové hedvábné stezky.

Okupace menších národů přestala být prioritou. Říše chaosu může kdykoli rozdmýchat chaos – a dohlížet na různé bombardovací nálety – ze své základny CENTCOM v Kataru.

Írán se chystá vstoupit do Šanghajské organizace pro spolupráci jako její plnoprávný člen, což je další změna. Ještě před obnovením Islámského státu Talibán pečlivě pěstoval dobré vztahy s

klíčovými hráči Eurasie – Ruskem, Čínou, Pákistánem, Íránem a středoasijskými “stany”. Stany jsou pod plnou ruskou ochranou. Peking již s Tálibánem plánuje velké obchody se vzácnými zeminami.

Na atlantistické frontě bude podívaná na nepřetržité sebeobviňování pohlcovat Beltway po celé věky. Dvě desetiletí, 2 biliony dolarů, věčný válečný debakl plný chaosu, smrti a destrukce, stále rozvrácený Afghánistán, odchod doslova uprostřed noci – a proč? Jedinými “vítězi” jsou páni zbrojního průmyslu.

Každá americká zápleтка však potřebuje obětního beránka. NATO bylo právě vesmírně poníženo na hřbitově říší bandou pasáků koz – a to ne díky blízkému setkání s panem [Khinzalem](#). Co zbývá? Propaganda.

Seznamte se s novým obětním beránkem: Novou osou zla. Touto osou je Taliban-Pákistán-Čína. Nová velká hra v Eurasii byla právě znovu zahájena.

Autor: Pepe Escobar

Překlad: zvedavec